

3. Диаспоры: транснациональное самосознание и политика в странах исхода // Диаспоры. – 1999. – № 2–3. – С. 32–39.
4. Державна Програма співпраці із закордонними українцями на період до 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/6511.htm>.
5. Закон України "Про правовий статус закордонних українців" // Відомості Верховної Ради. – 2004. – № 25. – 343 с.
6. Закордонне українство. – 2003. – К.: Геопринт, 2004. – 250 с.
7. Національна концепція співпраці із закордонними українцями [Електр. ресурс]. – Режим доступу: www.president.gov.ua/documents/5096.html.
8. Мала енциклопедія етностранознавства / Ю.І. Римаренко (від. ред.). – К.: Генеза, 1996. – 942 с.
9. Мазука Л. Українська діаспора в Росії: актуальні проблеми збереження національної ідентичності / Л. Мазука // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 4(5). – С. 91–102.
10. Самчук У. Слідами піонерів Америки. Епос українців Америки / У. Самчук. – Джерзі-Сіті – Нью-Йорк: Свобода. – 269 с.
11. Проект "Українці в світі" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/10450.html>.

УДК 321

Олена Євгенівна Постол
кандидат політичних наук, доцент,
докторант Національного педагогічного
університету імені М.П.Драгоманова

ІДЕОЛОГІЧНИЙ СТАН СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Досліджується ідеологічний стан сучасного українського суспільства через з'ясування специфіки перебігу процесу ідеологічної соціалізації та висвітлення політико-управлінських аспектів функціонування доктринальних систем. Запропоновано осмислення новітнього дискурсу ідеологічної політики держави. Розглянуто ідеологію солідаризму як одного з найбільш перспективних напрямів розвитку посткласичних ідеологій в Україні.

Ключові слова: *політична ідеологія, ідеологічна соціалізація, державна ідеологія, солідаризм.*

Examines the ideological state of modern Ukrainian society by clarifying the specifics of the process of socialization and ideological coverage of political and administrative aspects of the doctrinal systems. Suggested interpretation of the new discourse of the implementation of the ideological policy of the state. We consider the ideology of solidarity as one of the most promising areas of the post-classical ideology in Ukraine.

Keywords: *political ideology, the ideological socialization, the ideology of the state, solidarism.*

Питання регулювання ідеологічної царини в Україні залишається відкритим вже не одне десятиліття. Одні науковці, публіцисти і політики наголошують на необхідності деідеологізації, інші – висувують аргументи на користь ідеологізації сучасного українського суспільства. Втім, варто зауважити: за будь-яких умов аналіз ідейно-політичної ситуації у країні є обов'язковим, адже без об'єктивних знань про ідеологічний стан суспільства неможливе здійснення у ньому ефективних системних перетворень, його модернізація. Причому як науковці, так і представники політичних партій, громадських організацій, а також органів державної влади мають не просто констатувати той чи інший ідеологічний стан суспільства, поставивши своєрідний "діагноз", а й запропонувати "рецепти" його лікування, тобто аргументоване бачення перспектив розвитку певних ідеологій як цілісних систем або окремих їх цінностей та ідеалів у вітчизняному соціополітичному просторі. Тому актуальність дослідження проблематики можливих векторів ідеологічного розвитку в Україні є беззаперечною, такою, що має значний теоретичний і прикладний потенціал.

Метою статті є розгляд деяких аспектів дослідження ідеологічного стану сучасного українського суспільства. Основними завданнями дослідження є: 1) виокремлення сутнісних рис процесу ідеологічної соціалізації як базового для системи ідейно-політичного виробництва у будь-якому суспільстві; 2) з'ясування специфіки політико-управлінських аспектів функціонування ідеологічних систем; 3) формулювання ключових засад новітнього дискурсу здійснення ідеологічної політики держави; 4) висвітлення перспектив актуалізації основних ідей і цінностей доктрини солідаризму в Україні.

У підготовці цієї статті були використані праці (монографії, результати дисертаційних досліджень, публікації наукового характеру) вітчизняних науковців В.І. Воловика, В.В. Лоли, М.П. Недюхи, М.В. Плешка та Ю. Чигиріна, присвячені аналізу таких актуальних проблем сучасної політичної науки, як розгляд особливостей розвитку політичної (державної) ідеології та політичної свідомості в Україні і

світі. Бібліографічну базу представленого дослідження також сформували матеріали з авторитетних енциклопедично-довідкових видань, серед яких "Політична енциклопедія", "Юридична енциклопедія", "Політичні партії в Україні".

Вивчення ідеологічного стану суспільства має здійснюватися на кількох рівнях. По-перше, на рівні академічної політичної науки – через систематизацію виробленого раніше знання про специфіку доктринально-світоглядного аспекту політики і політичного життя – усього комплексу філософських та політологічних ідей, концепцій, теорій, що створюють оригінальні моделі майбутнього політичного, економічного та соціокультурного поступу людства. По-друге, на рівні здійснення аналізу програмних документів політичних партій і громадських рухів, заяв їх лідерів, а також через вивчення діяльності партій і рухів, шляхом співставлення ідейно-ціннісного обґрунтування їх політичних стратегій (теоретичний блок) та ідеологічної відповідності політичної тактики (практичний блок). По-третє, на рівні актуалізації тієї чи іншої ідейно-доктринальної системи у суспільстві, який вказує на вкоріненість базових цінностей тієї чи іншої ідейно-політичної течії у масову суспільну свідомість. Саме третій рівень вивчення ідеологічного стану суспільства, на наше переконання, є найбільш показовим і важливим для визначення перспектив розвитку різних ідеологій у кожній конкретній країні. Отже, значимим, виходячи з досліджуваної проблематики, є розгляд специфіки явища ідеологічної соціалізації.

Ідеологічна соціалізація, за словами українського дослідника М. Недюхи, на практиці – це процес освоєння громадянами "цивілізованих норм, традицій, цінностей ідеологічного життя", в теоретичному аспекті вона має велику "соціотворчу значущість за умов трансформаційного стану суспільства, утвердження реального плюралізму і пов'язаної з ним політичної боротьби" [1, 76]. Науковий розгляд поняття "ідеологічна соціалізація" передбачає аналіз процесу ідеологічного виробництва, здійснення моніторингу стану масової суспільної свідомості, визначення й осмислення типових моделей політичної й електоральної поведінки громадян та типових моделей професійної політичної діяльності, з'ясування усього комплексу факторів і чинників стихійного та цілеспрямованого характеру, впливають на становлення, зміцнення та трансформацію ідеологічних позицій окремих громадян, соціальних груп та суспільства в цілому.

Зважаючи на складну внутрішню структуру поняття "ідеологічна соціалізація", М. Недюха пропонує вивчати його з урахуванням щонайменше п'яти основних компонентів.

1. Ідеологічний процес може бути розглянутий як керована система одного з різновидів духовного виробництва, що передбачає аналіз суб'єкта теоретичної діяльності, власне процесу становлення й розвитку ідей (ідеологій), результату такої діяльності, об'єктивації ідей засобами масової комунікації та об'єкта ідеологічного впливу. Таким чином, для осмислення сутності феномену ідеологічної соціалізації необхідним є осягнення "сутності ідеологічного виробництва як діяльності суб'єкта по формуванню, розповсюдженню і впровадженню ідеології в масову або індивідуальну свідомість" [1, 77].

2. Для розуміння специфіки перебігу ідеологічних процесів у будь-якому суспільстві необхідним є вміння науковця адекватно підходити до оцінки історично конкретних типів ідеології, спираючись на засади методології системного підходу.

3. Засвоєння досвіду, традицій, принципів ідеологічної діяльності політичних партій та їх ідеологів також є вкрай важливим у вказаному процесі. Адже вплив теоретико-методологічної й соціокультурної традиції ідеолога на характер та сутність ідей, цінностей, ідеалів, що ним продукуються, є дуже вагомим. Це, у свою чергу, обумовлює необхідність виявлення й аналізу таких внутрішніх спонукальних мотивів ідеологічної заданості: а) орієнтацій на соціальне благо, традиції, цінності кожної конкретної ідеології, спираючись на особистісну переконаність з боку ідеолога в її унікальності, неповторності (за словами М. Недюхи, названа характеристика може бути застосована до розгляду консерватизму, лібералізму, соціал-реформізму); б) орієнтацій на відстоювання інтересів політично пануючої еліти, наслідком чого є творення апологетичних типів ідеологічної свідомості (скажімо, комунізму, фашизму) [1, 78].

4. Набуття навичок суспільно-політичної, ідеологічної діяльності, вміння відстоювати свої світоглядні позиції, коректно вести діалог – ключові засади успішності здійснення процесу ідеологічної соціалізації як на індивідуальному, так і на загальносуспільному рівнях.

5. Вміння використовувати набуті знання та навички у практичній діяльності – один з найбільш важливих результатів ідеологічної соціалізації для будь-якого суспільства [1, 79].

За умов перехідного суспільства, до групи яких належить й українське суспільство, проблема забезпечення ідеологічної соціалізації набуває особливого значення, бо цей процес стає однією з передумов успішності подальшого розвитку країни, визначення й світоглядно-ціннісного обґрунтування вектору його спрямування. Втім, нині ми маємо констатувати: процеси ідеологічної соціалізації у сучасній Україні мають переважно хаотичний, спонтанний характер, здійснюються нецілеспрямовано та суперечливо. Для абсолютної більшості громадян України ідеологічна соціалізація зводиться фактично до адаптивної стратегії – механічного, часто суто поверхового пристосування до нових соціополітичних й економічних реалій та цінностей, без їх усвідомлення й прийняття в якості базисних складових власного світогляду. До того ж, і на першому, і на другому рівнях визначення ідеологічного стану суспільства, в Україні спостерігається брак якісного теоретико-програмного забезпечення функціонування у вітчизняному соціумі більшості класичних і посткласичних ідеологій, що надзвичайно ускладнює системне дослідження з означеної проблематики.

Якщо розглядати політичну ідеологію в якості вищого рівня політичної свідомості, то варто враховувати ще один важливий аспект функціонування різних світоглядно-доктринальних систем. Адже політична ідеологія – не просто сукупність поглядів, концепцій, теорій, вона покликана стати основою прийняття політичними суб'єктами політико-управлінських рішень як правильних і потрібних. Тому вітчизняний науковець В. Воловик визначає політичну ідеологію як "теоретично обґрунтовану практичну свідомість" [2, 64]. Виходячи із наведеного визначення, дослідник виокремлює такі форми практичного прояву політичної ідеології:

- 1) ідеологію виробництва матеріальних благ;
- 2) ідеологію наукового експерименту;
- 3) ідеологію соціально-перетворювальної діяльності.

Як зауважує В. Воловик, "кожен з цих структуроутворюючих елементів системи, у свою чергу, може бути представлений в якості системи" [2, 64-65]. Отже, політичну ідеологію слід розглядати також з точки зору ефективності здійснюваного нею політико-управлінського впливу на розвиток суспільства, акцентуючи увагу на її соціально-перетворювальному значенні. Саме зазначений аспект аналізу політичної ідеології є особливо суттєвим для визначення перспектив тієї чи іншої ідейно-політичної течії у країнах, де здійснюються масштабні політичні та соціально-економічні перетворення. Системна оцінка здійснення соціально-перетворювальної функції політичної ідеології дозволяє не просто прогнозувати майбутній розвиток різних доктринальних систем, але й об'єктивно проаналізувати "сильні" і "слабкі" сторони кожної з них.

При вирішенні окреслених завдань слід враховувати той специфічний стан ідейно-політичного життя України, в якому країна перебуває останні двадцять років. Цей стан можна охарактеризувати як соціополітичну аномію, коли старі ідеологічні цінності і дороговкази вже давно відійшли у минуле, а нові, якщо й сформовані, так і не стали актуальними на рівні функціонування масової суспільної свідомості. Окрім того, значна частина дослідників констатують "ідеологічну вбогість" тих ідей, цінностей та ідеалів суспільного розвитку, які пропонуються суспільству різними політичними акторами. Нині в Україні відбувається не боротьба ідеологій, а боротьба політичних авторитетів, оскільки спостерігається величезний брак інтелектуального підґрунтя для формування чітких і зрозумілих ідейно-політичних систем. Втім, за словами українського дослідника Ю. Чигирин, "без ідеології неможлива життєдіяльність ні окремої людини, ні суспільства загалом", а ідеологія, "коли вона обґрунтована і приймається певною політичною силою до виконання, вже виходить на національну ідею" [3, 35-37].

Одним з найбільш важливих питань щодо з'ясування причин вкрай незадовільного стану в розвитку ідеологічної царини в Україні є питання про те, якими ж є перешкоди в ідеологічному будівництві в Україні. У відповідь на нього Ю. Чигирин називає п'ять основних перешкод. Перша перешкода – теоретична. "Будь-яка ідея, будь-яка модель потребує доведення, впровадження, узвичаєння, а це не завжди вдається. Спрацьовують корпоративні інтереси, інші не бажані фактори" [3, 37], – пише дослідник.

Друга перешкода – технологічна, її сутність полягає у крайньому консерватизмі мислення, небажанні щось змінювати, вигадувати, аби покращувати ідеологічний статус-кво. Третя перешкода – економічна, а четверта – соціальна. Вони є нерозривними одна з одною, бо засновані на "базисі" будь-яких суспільства і держави. І, нарешті, найбільша перешкода – психологічна, адже "люди бояться зрушень", у масовій суспільній свідомості домінують інертність і консерватизм [3, 37-38]. Можна погодитися з твердженням дослідника про те, що чи не найбільшою перешкодою на шляху ідейно-політичного ренесансу в Україні є інертність мислення, ідеологічний реакціонізм, притаманний і представникам політичної еліти, і більшості пересічних громадян.

Дієвим "рецептом" подолання такого стану в Україні частина вітчизняних науковців називає активізацію ідеологічної діяльності держави та/або формування державної ідеології. Скажімо, українська дослідниця В. Лола доводить, що "в ідеологічній діяльності держави знаходять відображення основні положення державної ідеології. Її функціональне призначення – забезпечення існування держави та створення ідеологічних умов для формування майбутніх поколінь" [4, 10]. Ідеологічну діяльність держави можна умовно розділити на теоретичну і практичну. Теоретична – це вербальне вираження і формулювання основних цінностей, ідей, ідеалів державної ідеології, розробка на їх основі теорій, концепцій, програм розвитку, різноманітних моделей. Практична ідеологічна діяльність пов'язана з формуванням світогляду, вихованням громадян, її сутність – реалізація виховної функції держави.

На основі ретельного аналізу досвіду ідеологічної діяльності держави у сфері виховання людини в умовах демократії у ФРН В. Лола формулює наступні висновки. По-перше, державою в Україні має здійснюватися політична освіта громадян з метою забезпечення ініціювання, планування, координації та фінансування діяльності у сфері виховання людини і громадянина. По-друге, мета державної політичної освіти має полягати в свідомій орієнтації громадянина і суспільства на принципи плюралізму, консенсусу та раціональності, що досягається шляхом формування ціннісних орієнтацій людини і громадянина. По-третє, держава повинна забезпечити політичне, правове, теоретичне й ідеологічне обґрунтування діяльності системи політичної освіти. Саме за таких умов державна ідеологія буде в змозі забезпечити ефективне виконання таких важливих функцій, як: формування (пошук) державної мети (державної ідеї), обґрунтування державної мети (державної ідеї), розробка ієрархії цілей та забезпечення розробки і реалізації програми державного розвитку (комплекс цілепокладання); консолідація, інтеграція та мобілізація (організаційний комплекс); самоідентифікація особистості, формування

державної свідомості, виховання та соціалізації (світоглядний комплекс); формування системи конституційно-правових принципів, засобів керівництва суспільства та легітимації влади (нормативний комплекс); формування системи символів та забезпечення взаємодії різних суб'єктів державного життя (комунікативний комплекс) [4, 10-11].

Як бачимо, державна ідеологія у посткласичному дискурсі – це далеко не завжди обов'язкова для всіх громадян система поглядів, цінностей і суспільних ідеалів, яка забезпечує підтримку тоталітарного або авторитарного правлячого режиму. Сучасне тлумачення державної ідеології базується, насамперед, на визнанні демократичних цінностей та принципів організації системи державної влади, в основі якої лежать не інтереси держави або правлячої партії, а інтереси і потреби людини та громадянина, заради якого така держава має функціонувати. Відтак, посткласичний період у розвитку ідейно-політичних течій загалом та державної ідеології зокрема вирізняється визнанням гуманізації як провідного вектору формування державних ідей, ідеалів, програм суспільного поступу. Багато в чому державна ідеологія нині виступає своєрідним виявом громадянського виховання, системи політичної освіти.

Названі засади та принципи творення і функціонування державної ідеології, перенесені на вітчизняний політичний ґрунт, мають сприяти збереженню і зміцненню української державності. Причому, сьогодні все більше науковців, громадських діячів та представників українського політикуму схиляються до думки про те, що найбільш оптимальною ідеологічною стратегією державного будівництва має бути солідаризм. Солідаризм – це світоглядно-доктринальна система, ідеї якої актуалізувалися під впливом розгортання процесів глобалізації і з виникненням мультикультурних суспільств. Так, К.О. Апель та Ю. Габермас обґрунтували проект соціальної інтеграції сучасного суспільства за допомогою раціонального дискурсу щодо цінностей, регулятивним ідеалом якого постають "апріорна комунікативна спільнота" (К.О. Апель) або "ідеальна мовленнєва ситуація" (Ю. Габермас), що передбачає відсутність у структурі комунікації відносин панування [5, 673]. Як бачимо, ідеологія солідаризму базується переважно на лівоцентричних цінностях й ідеалах, але в їх специфічному – постмодерністському трактуванні. Незмінною залишається провідна ідея цієї доктрини – переконання у тому, що тільки солідарна і справедлива співпраця та взаємодопомога всіх членів суспільства є основою соціального, економічного і політичного прогресу [6, 541].

Ідеологія солідаризму має неабиякий творчий потенціал для сучасної України, тому що однією з її провідних ідей визнається необхідність консолідації суспільства у період серйозних загроз – як зовнішніх, так і внутрішніх. Прибічники ідей і цінностей солідаризму наголошують на тому, що тільки спільними зусиллями еліти, представників різних політичних і соціальних сил, пересічних громадян можливо досягти суттєвого суспільного поступу. Так, на переконання вітчизняного дослідника М. Плешка, для України ідеологія солідаризму може виступати в якості "вчення про пошук балансу і гармонії між індивідом, суспільством і державою" [7, 150]. Ідеологія солідаризму, отже, в умовах функціонування суспільства перехідного типу має сприяти підвищенню його соціоадаптивних можливостей з одного боку та формуванню й зміцненню норм соціальної і політичної етики – з іншого.

М. Плешко зосереджує увагу на таких державницьких ідеях, які відстоюють представники солідаризму:

- творення гомогенного суспільства, де інтереси загального ставляться вище інтересів класового або групового порядку;
- наявність чітких правил і механізмів примусу до їхнього дотримання (верховенство права, рівність громадян перед законом);
- вільно-ринкове господарство зі значними можливостями держави регулювати економічний процес при виникненні такої потреби;
- справедливий перерозподіл національного багатства, відсутність економічної прірви між власником капіталу й найманим працівником;
- соціальний захист для тих, хто неспроможний забезпечити життєвий мінімум своїми силами [7, 150].

Безперечно, вказані вище соціополітичні ідеали й ідеї солідаризму є надзвичайно актуальними для України сьогодні, адже розвиток нашої країни багато в чому гальмується явними і латентними, гострими і такими, що тільки розгортаються, спричиненими надвисоким ступенем соціально-економічної нерівності конфліктами та конфліктами цінностей і цілей. Солідаризм як ідейно-політична течія та доктринальна система пропонує цілком ефективні "рецепти" подолання названих конфліктів та наближення суспільства до ідеалів соціальної злагоди.

Втім, у сучасній Україні спостерігається така невтішна ситуація. З одного боку, на рівні партійних декларацій, програм, гасел немає браку солідаристських ідей, цінностей, ідеалів. Фактично, ідеологія солідаризму є однією з засадничих у розбудові незалежної України, бо ті чи інші солідаристські ідеали і цінності можна знайти у програмах Народного Руху початку 1990-х років. "Рух переконаний, що основою стабільності й розвитку українського суспільства є загальний консенсус щодо ідеї національної державності та демократії, закладених у Конституції України", – стверджується у програмі партії Народний Рух України в розділі "Ідеологічні засади" [8, 587]. Впродовж останніх двадцяти років подібні та інші ідеї солідаризму проголошувалися у програмах Соціалістичної партії України, Комуністичної партії України, Народної партії України, Трудової партії України, Всеукраїнського Об'єднання "Батьківщина" та багатьох інших політичних партій, частина з яких мали і мають чисельні фракції у

Верховній Раді України. З іншого боку, цінності ідеології солідаризму в Україні задіяні переважно лише на рівні політичних декларацій, партійних програм та передвиборчих гасел, вони так і не стали основою державної політики, не мають широкої актуалізації на рівні масової суспільної свідомості, виконуючи функцію створення змістовного ідейно-політичного фасаду для діяльності певних політичних сил.

Варто зауважити, що подібна ситуація спостерігається на всьому ідеологічному полі сучасної України, вона характеризує стан лівої, центристської та правої його частин. Тому, на наш погляд, розглядаючи проблематику дослідження перспектив розвитку посткласичних ідеологій в Україні, перш за все, потрібно вести мову про шляхи і методи їх актуалізації у вітчизняному соціумі, подолання стану ідеологічної декларативності на всіх рівнях функціонування суспільної свідомості. Саме окресленим завданням мають бути присвячені наступні праці з досліджуваної тематики.

Використані джерела

1. Недюха М.П. Системний аналіз історичних типів європейської ідеології: Монографія / М.П. Недюха. – Ірпінь: Академія державної податкової служби України, 2001. – 195 с.
2. Воловик В.И. Философия политического сознания: Монография / В.И. Воловик. – Запорожье: Просвіта, 2006. – 204 с.
3. Чигирин Ю. Політична ідеологія: минуле, сучасне, майбутнє: Текст лекцій / Ю. Чигирин. – К.: Фонд політичних стратегій ім. Джона Кеннеді, 2004. – 48 с.
4. Лола В.В. Формування державної ідеології людини в умовах трансформації суспільства: теоретико-методологічний аспект: Автореферат дис. на зд. наук. ступ. канд. наук з держ. управління: 25.00.01 – теорія та історія державного управління / Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України / В.В. Лола. – Дніпропетровськ, 2007. – 20 с.
5. Політична енциклопедія / Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. – К.: Парламентське вид-во, 2012. – 808 с.
6. Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова) та ін. – К.: Українська енциклопедія, 2003. – Т. 5: П-С. – 736 с.
7. Плешко М.В. Ідеологія солідаризму в програмних документах політичних партій України / М.В. Плешко // Політологічний вісник. Збірник наукових праць. – К.: ІНТАС, 2009. – Вип. 40. – С. 149-160.
8. Політичні партії в Україні: в 3 т. / [уклад.: Ю. Шайгородський]. – К.: Український центр політичного менеджменту, 2005. – Т. 1. – 876 с.

УДК 323

Олександр Анатолійович Семченко
кандидат політичних наук,
здобувач Одеської національної
академії зв'язку ім. О.С. Попова

ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИЙ ІМІДЖ УКРАЇНИ: СТЕРЕОТИПИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ

У статті розглянуто, як на формуванні зовнішньополітичного іміджу держави позначаються стереотипи його сприйняття й реальна ситуація. Аналізуються специфіка сприйняття України в різних країнах та заходи щодо просування іміджевої політики України.

Ключові слова: зовнішньополітичний імідж держави, уявлення про Україну, стратегічний пріоритет України, іміджева політика.

In the article, as in shaping its foreign image of the state affected by the stereotypes of perception and the actual situation. Analyzed the perception of Ukraine in various countries, and measures to promote the image policy of Ukraine abroad.

Keywords: foreign policy image of the state, notions of Ukraine, a strategic priority of Ukraine image policy.

У сучасних умовах інформаційний простір як усередині держави, так і за її межами дедалі частіше стає бойовищем за владу. Тому в період розвинутих інформаційно-комунікаційних технологій істотно посилюється значення іміджу держави, який, без перебільшення, можна вважати важливим фактором міжнародних відносин. Імідж держави, залежно від його характеру, слугує сигналом для інших держав щодо ступеня довіри до окремо взятої країни.

Відтак, стратегічним пріоритетом України сьогодні повинна стати розробка ефективної іміджевої стратегії. Імідж України повинен не тільки слугувати орієнтиром для майбутнього розвитку, сигналом для кожного громадянина держави щодо перспектив цього розвитку, а й презентувати Україну в міжнародному інформаційному просторі. Тому, безумовно, зовнішній імідж Української держави повинен бути наповнений позитивним змістом, демонструвати готовність для діалогу з іншими країнами.